

Sejm i Senat w Polsce

Co to jest Sejm?

Sejm- izba niższa dwuizbowego parlamentu Rzeczypospolitej Polskiej;
Izba Poselska wyłoniła się z Sejmu walnego w 1493; od uchwalenia konstytucji *Nihil novi* (1505) Sejm jest najwyższym organem władzy ustawodawczej w Polsce.

W III Rzeczypospolitej Sejm stanowi *pierwszą izbę* (tradycyjnie określaną jako *izba niższa*) polskiego parlamentu. Składa się on z 460 posłów, wybieranych w wyborach powszechnych, równych, bezpośrednich i proporcjonalnych, w głosowaniu tajnym (wybory pięcioprzymiotnikowe). Kadencja Sejmu, zgodnie z Konstytucją, trwa 4 lata; biegnie od dnia pierwszego posiedzenia nowo wybranego Sejmu i trwa do dnia poprzedzającego dzień zebrania się Sejmu następnej kadencji.

Zakończenie kadencji może także nastąpić w wyniku jej skrócenia przez Prezydenta RP: obligatoryjnie (obowiązkowo), jeżeli procedura zasadnicza powoływania Rady Ministrów oraz obie procedury rezerwowe zakończą się fiaskiem, lub fakultatywnie (nieobowiązkowo), jeżeli Prezydent, w ciągu 4 miesięcy od dnia przedłożenia projektu ustawy budżetowej Sejmowi przez Radę Ministrów, nie otrzyma jej do podpisu (na wydanie postanowienia w tej sprawie przysługuje Głowie Państwa czas 14 dni).

Organy Sejmu

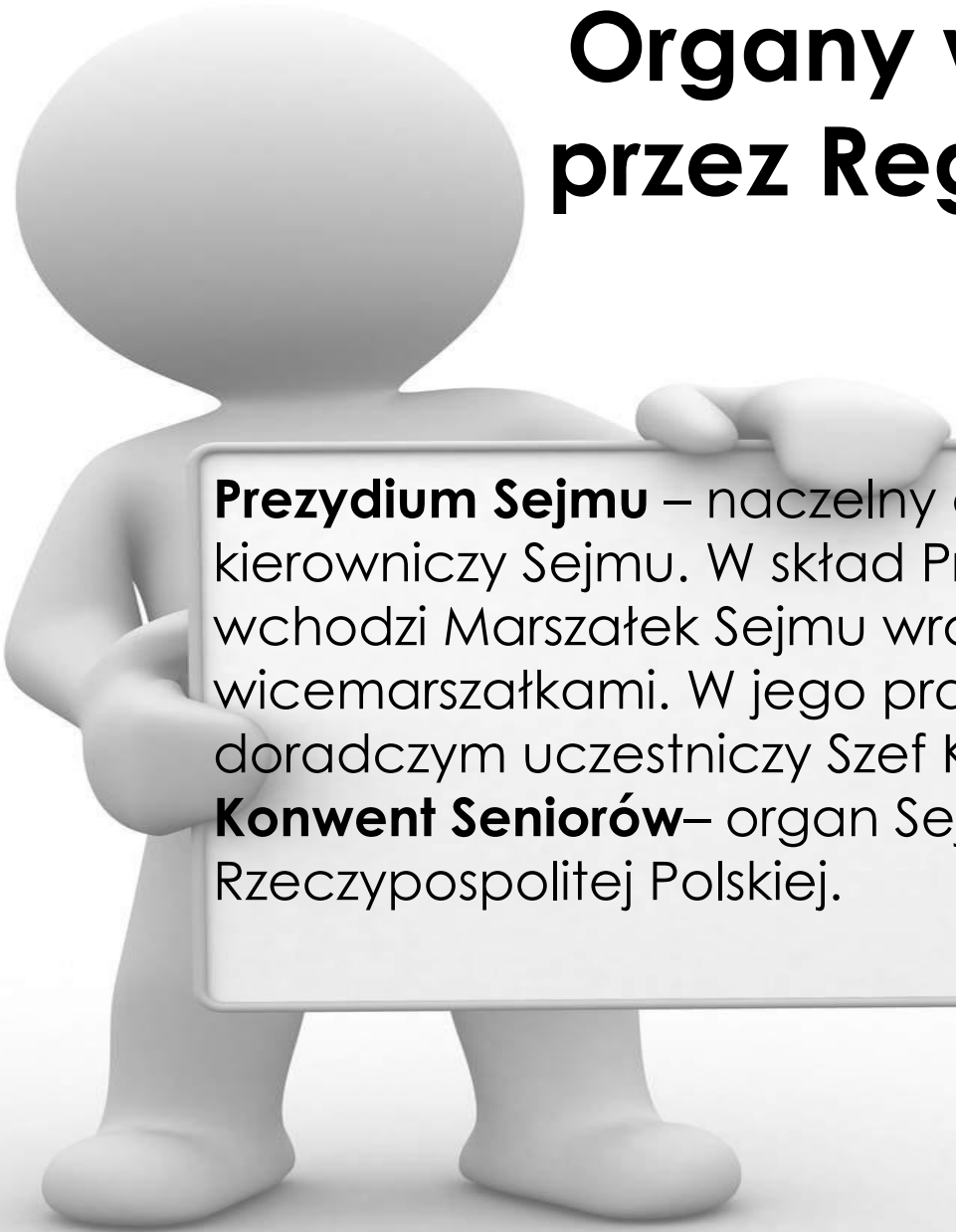
Konstytucyjne organy Sejmu to:

Marszałek Sejmu – w Polsce poseł, będący najwyższym przedstawicielem izby niższej (Sejmu) polskiego parlamentu, stoi na straży praw i godności Sejmu RP i kieruje jego pracami.

komisje sejmowe są organami Sejmu:

- powołanymi do rozpatrywania i przygotowywania spraw stanowiących przedmiot prac Sejmu,
- wyrażania opinii w sprawach przekazanych pod ich obrady przez Sejm, Marszałka Sejmu lub Prezydium Sejmu

Organy wprowadzone przez Regulamin Sejmu

Prezydium Sejmu – naczelny organ kierowniczy Sejmu. W skład Prezydium Sejmu wchodzi Marszałek Sejmu wraz z wicemarszałkami. W jego pracach z głosem doradczym uczestniczy Szef Kancelarii Sejmu.

Konwent Seniorów – organ Sejmu oraz Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.

Kadencja Sejmu

Początek i długość kadencji

Kadencja Sejmu trwa cztery lata od dnia zebrania się nowo wybranego Sejmu do dnia poprzedzającego zebranie się następnego Sejmu.

Wybory zarządza Prezydent i wyznacza ich datę:

- nie później niż na 90 dni przed upływem czterech lat od rozpoczęcia kadencji ustępującego parlamentu (w normalnym trybie),
- nie później niż na 45 dni po dniu ogłoszenia skrócenia kadencji parlamentu przez Prezydenta.

Pierwsze posiedzenie Sejmu zwołuje Prezydent:

- w 30 dni od daty wyborów (w normalnym trybie),
- w 15 dni od daty wyborów (w przypadku skrócenia kadencji parlamentu).

Zakończenie kadencji Sejmu

Funkcje i uprawnienia Sejmu

Funkcja ustrojodawcza (ustawodawcza)

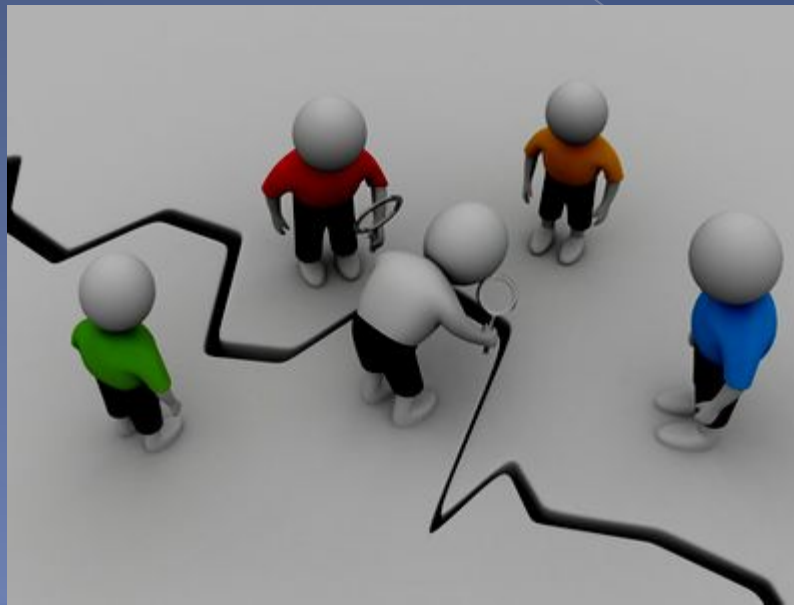
To podstawowa funkcja Sejmu, która odbywa się przez uchwalanie ustaw (w tym budżetu państwa) i uchwał, a przez to określanie podstawowych kierunków działalności państwa. Ponadto w drodze ustawy Sejm upoważnia Prezydenta do ratyfikowania i wypowiedzania niektórych umów międzynarodowych. W ramach tej funkcji wyróżnić można jeszcze funkcję ustrojodawczą, tj. stanowienie norm konstytucyjnych, najważniejszych i podstawowych dla danego systemu prawa i ustroju państwa.

Funkcja kreacyjna

Polega na bezpośrednim powoływaniu i odwoływaniu organów konstytucyjnych państwa oraz osób, które wchodzi w skład tych organów.

Podstawowym elementem sprawowania funkcji kreacyjnej jest udzielanie wotum zaufania Radzie Ministrów, a w szczególnym wypadku – prawo do samodzielnego powołania rządu (w przypadku uchwalenia wotum nieufności).

Sejm wybiera i powołuje na stanowiska:

- zastępcy przewodniczącego i członków Trybunału Stanu;
- sędziów Trybunału Konstytucyjnego;
- członków Krajowej Rady Sądownictwa (spośród posłów);
- członków Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, Rady Polityki Pieniężnej;
- Rzecznika Praw Obywatelskich, Rzecznika Praw Dziecka;
- prezesa Najwyższej Izby Kontroli;
- prezesa Narodowego Banku Polskiego na wniosek Prezydenta RP;
- Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych;
- członków Rady Instytutu Pamięci Narodowej.

Budynki sejmowe

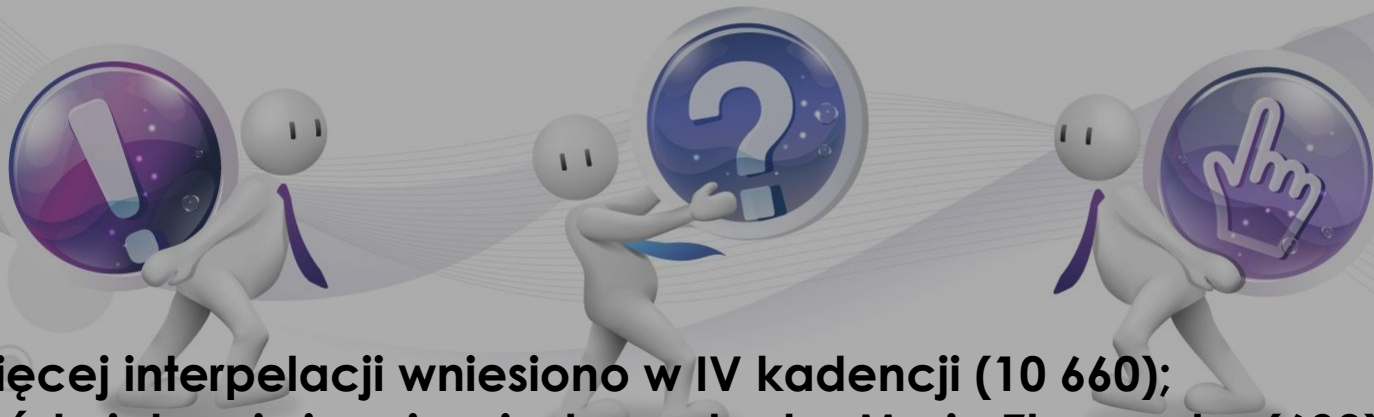
Obrady Sejmu odbywają się w wybudowanym w latach 1925–1928 i rozbudowanym w latach 1949–1952 kompleksie sejmowym znajdującym się w Warszawie przy ulicy Wiejskiej 4/6/8, w rejonie ulic Górnośląskiej i Piotra Maszyńskiego.

Ciekawostki

Rekordy wszystkich kadencji:

- najwięcej posiedzeń odbyło się w Sejmie III kadencji (119), a najwięcej dni obrad w IV kadencji (334);
- najdłuższe posiedzenie trwało do godziny 4:51 (25–26 sierpnia 2007), a najkrótsze – 22 minuty (23 grudnia 2000);
- najwięcej wystąpień na mównicy miało miejsce w IV kadencji (46 556 razy);

- najwięcej interpelacji wniesiono w IV kadencji (10 660);
- spośród nich najwięcej wniosła posłanka Maria Zbyrowska (630);
- najwięcej ustaw wpłynęło do Sejmu IV kadencji (1265) i również wtedy najwięcej ich uchwalono (894);
- najwięcej numerów Dziennika Ustaw wydano w 2004 roku (2889 pozycji);
- najdłużej mandat posła sprawował Józef Ozga-Michalski (45 lat).

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

Senat organ władzy ustawodawczej, druga izba (tradycyjnie określana jako izba wyższa) polskiego parlamentu. Składa się ze 100 senatorów wybieranych w wyborach powszechnych, bezpośrednich i w głosowaniu tajnym, w jednomandatowych okręgach wyborczych na czteroletnią kadencję,

rozpoczynającą się i kończącą wraz z kadencją Sejmu (jeśli kadencja Sejmu zostanie skrócona, skróceniu ulega także kadencja Senatu).

W przypadku wygaśnięcia mandatu Prezydent RP zarządza wybory uzupełniające.

Bierne prawo wyborcze w wyborach do Senatu RP uzyskuje się w wieku 30 lat.

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

Organy Senatu

Konstytucyjne organy Senatu to:
- Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej – najwyższy przedstawiciel Senatu Rzeczypospolitej, stojący na straży jego praw i godności. Obecnie stanowisko Marszałka Senatu zajmuje Bogdan Borusewicz (kandydat niezależny, wybrany do Senatu z listy Platformy Obywatelskiej).

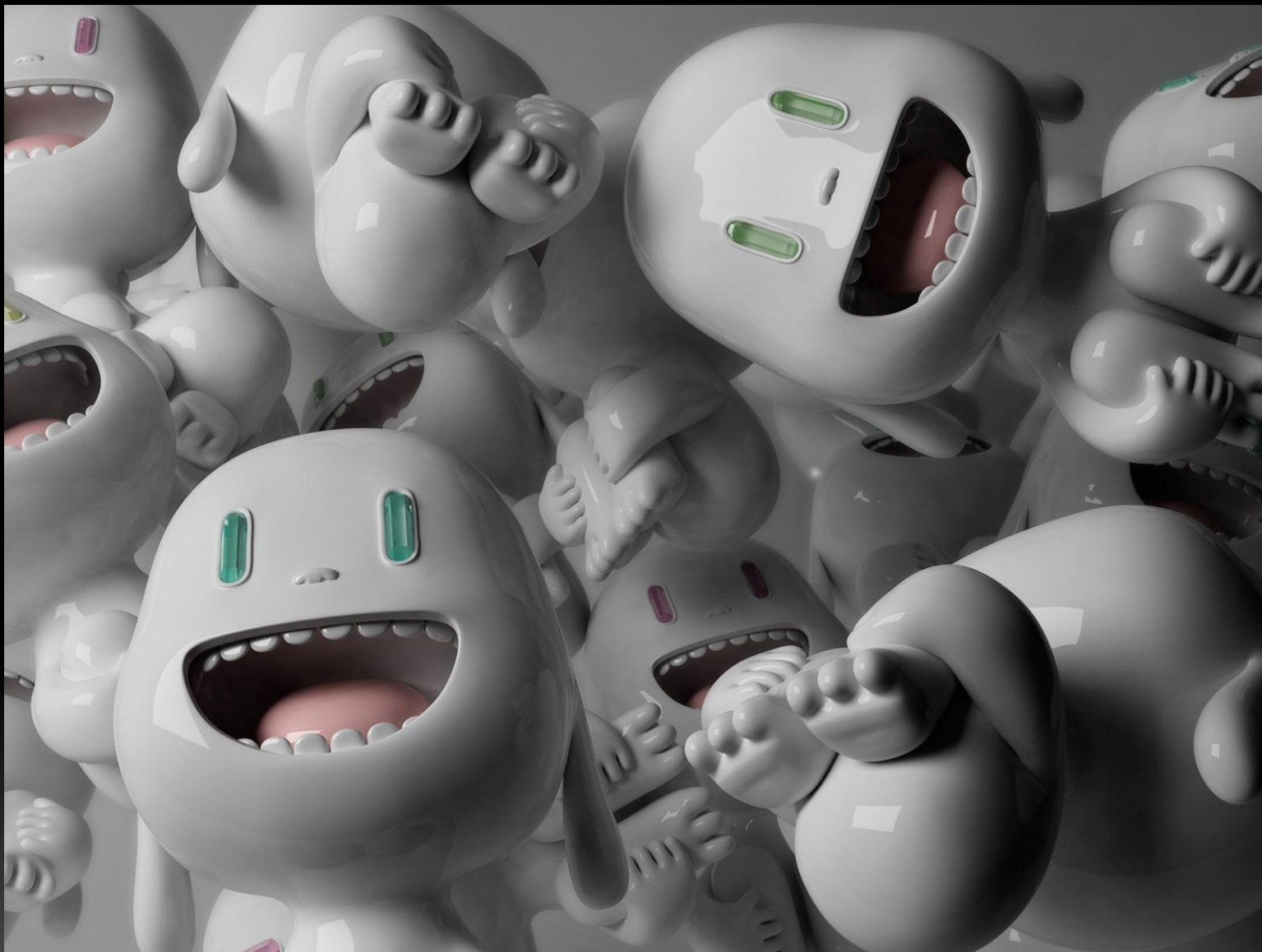
Organy wprowadzone przez Regulamin Senatu

- **Komisja senacka**, komisja parlamentarna powoływana przez Senat, w celu rozpatrywania i przygotowywania spraw stanowiących przedmiot prac Senatu oraz wyrażania opinii w sprawach przekazanych pod ich obrady przez Senat, Marszałka Senatu lub Prezydium Senatu.
- **Prezydium Senatu** – organ Senatu. Do jego obowiązków należy dokonywanie interpretacji regulaminu Senatu po zasięgnięciu opinii Komisji Regulaminowej, Etyki i Spraw Senatorskich, zlecanie komisjom senackim rozpatrzenie spraw w danym zakresie, ustala zasady organizowania doradztwa naukowego na rzecz Senatu i jego organów, powołuje doradców oraz korzystania z ich opinii i ekspertyz, czuwa nad wykonywaniem przez senatorów ich obowiązków wynikających z regulaminu, opiniuje sprawy wniesione przez marszałka senatu, podejmuje inne czynności wynikające z regulaminu Senatu.

Obecna kadencja Senatu

Obecny skład Senatu **VIII kadencji** został wyłoniony w wyborach 9 października 2011.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ